

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Werkgroep Arme Kant van Nederland/EVA

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum **25 NOV 2013**
Betreft Reactie aan werkgroep voorstellen armoedebeleid

Onze referentie
2013-0000152628

Kopie aan
Tweede-Kamer

Geachte heer De Bi

Met aandacht heb ik de voorstellen voor verbetering van het anti-armoedebeleid van de werkgroep Arme Kant van Nederland/EVA gelezen. Ik stel de inzet van uw werkgroep zeer op prijs.

Armoedebeleid is het meest effectief wanneer dit lokaal wordt vormgegeven, dicht bij mensen en toegespitst op de lokale situatie. Zoals ik heb mogen ervaren in de week van de armoede-estafette, wordt er op lokaal niveau integraal en nauw samengewerkt met verschillende partijen. Ik vind het hartverwarmend dat zoveel partijen – waaronder kerken – de armoede te lijf gaan. Dat doen deze partijen vooral met veel mensen die zich als vrijwilliger inzetten. Ik heb daar opnieuw prachtige voorbeelden van gezien in ons land.

1. In het eerste voorstel verzoekt de werkgroep de overheid om zorg te dragen voor voorzieningen en instrumenten zodat iedereen mee kan doen in de participatiesamenleving. Het kabinet vindt het van het allergrootste belang dat alle mensen als volwaardige burgers mee kunnen doen aan onze samenleving. Bij voorkeur via een reguliere baan, maar als dat (nog) een brug te ver is, door op een andere manier te participeren in de samenleving. Het kabinet wil kansen creëren, ook voor mensen met een arbeidsbeperking. Om dit doel te realiseren, heeft het kabinet afspraken gemaakt over de vorming van één regeling via de Participatiewet, een baangarantie door werkgevers voor 100.000 extra plekken en een quotumregeling als stok achter de deur. Ook is afgesproken dat de overheid als werkgever de komende 10 jaar 25.000 extra arbeidsplaatsen voor mensen met een beperking openstelt. Voor mensen die (tijdelijk) geen werk hebben heeft Nederland een goed sociale zekerheidsstelsel. Het kabinet heeft in 2013 een bedrag van € 20 miljoen extra beschikbaar gesteld voor armoede- en schuldenbeleid. De komende jaren gaat het kabinet het armoede- en schuldenbeleid verder intensiveren en stelt daartoe in 2014 € 80 miljoen euro en voor 2015 en latere jaren € 100 miljoen euro extra ter beschikking. Het grootste deel van deze middelen zal beschikbaar gesteld worden aan gemeenten, die primair verantwoordelijk zijn voor het armoede- en schuldenbeleid.

2. Ik onderschrijf het belang van een toegankelijke overheid, waar u in het tweede voorstel op in gaat. Gemeenten krijgen met de decentralisaties op het terrein van zorg, jeugd en arbeidsmarkt veel nieuwe taken en verantwoordelijkheden. Dat biedt de gemeenten de mogelijkheid om integraal beleid te voeren en zo mensen met verschillende hulpvragen adequaat te informeren en op weg te helpen naar een zelfstandig bestaan. Veel gemeenten organiseren de toegang nu al in samenhang. Bijvoorbeeld door het voeren van brede keukentafelgesprekken of het instellen van sociale wijkteams. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid en ook de beleidsvrijheid de toegankelijkheid vorm te geven.

Datum

25 NOV 2013

Onze referentie
2013-0000152628

3. Het derde voorstel betreft de bejegening van burgers, specifiek in relatie tot de Fraudewet. Laat ik voorop stellen dat alle mensen met een uitkering correct moeten worden bejegend. Dit geldt ook bij de uitvoering van de Fraudewet¹. En zeker als het gaat om de persoonlijke levenssfeer, zoals bij een huisbezoek, mogen burgers verwachten dat de overheid conform de Nederlandse wetten van behoorlijk bestuur zorgvuldig en met respect optreedt. Zo zijn er ook regels verbonden aan een huisbezoek en geldt dat slechts in uitzonderlijke situaties binnen het strafrecht een dergelijk bezoek mag plaatsvinden zonder toestemming. Dit laat echter onverlet dat mensen met een uitkering een inlichtingenplicht hebben en het niet acceptabel is dat burgers regels overtreden. Het draagvlak voor onze sociale zekerheid brokkelt af als fraude en misbruik onbestraft blijven. Dit ondermijnt de solidariteit tussen burgers binnen de sociale zekerheid. De afgelopen periode is al extra aandacht geschonken aan het delen van gegevens tussen uitvoeringsorganisaties en het koppelen van bestanden. Zodoende kan voor de toekenning worden getoetst of gegevens kloppen waardoor onterechte uitbetaling kan worden voorkomen. Zo wordt tevens voorkomen dat een schuld ontstaat die mogelijk niet terugbetaald kan worden. De komende periode zal SZW samen met UWV, SVB en gemeenten de bestaande voorlichting tegen het licht houden en wordt gekeken waar deze begrijpelijker, inzichtelijker en eenvoudiger kan². De campagne *Voorkom problemen. Weet hoe het zit* wordt verbreed. Er zal ook worden voorgelicht over het naleven van de arbeids- en re-integratieverplichtingen (de zogenaamde inspanningsplicht: de plicht om je in te spannen om werk te vinden, te aanvaarden en te behouden). Deze activiteiten, die allen gericht zijn op preventie, moeten fraude en misbruik voorkomen. SZW blijft de uitvoering van de Fraudewet monitoren. Mochten knelpunten in de uitvoering van de Fraudewet hiertoe aanleiding geven dan zal aanpassing van de Fraudewet worden overwogen. Over de uitvoering van de Fraudewet bij gemeenten, UWV en SVB zal worden gerapporteerd in het jaarverslag SZW over het jaar 2013.

4. U geeft aan verheugd te zijn over de totstandkoming van een beslagregister en benadrukt het belang van handhaving van de beslagvrije voet. In de Kabinetsreactie op het rapport Paritas Passé³ heeft het kabinet aangegeven dat de beslagvrije voet moet worden gewaarborgd. Ik vind dat de overheid als schuldeiser een voorbeeldfunctie heeft en dat ook actief dient uit te stralen. Zeker als mensen wel willen maar niet kunnen betalen, vind ik het belangrijk dat overheidsinstanties bezien of hen de helpende hand kan worden geboden.

---

¹ Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving.

² Kamerbrief Fraudeaanpak, handhaving en naleving 2013-0000137164

³ Kabinetsstandpunt Paritas Passé 2013-0000036424

Daarom heeft het kabinet maatregelen aangekondigd waaronder de inrichting van een beslagregister en de ontwikkeling van een Rijksincassovisie.

5. De werkgroep pleit in haar vijfde voorstel voor een verandering van het toeslagenstelsel vanwege de fraudegevoeligheid, bijvoorbeeld door het invoeren van een inkomensafhankelijke zorgpremie of een negatieve inkomstenbelasting. Het kabinet heeft er voor gekozen de zorgpremie niet inkomensafhankelijk te maken en het systeem van uitbetaling van een inkomensafhankelijke zorgtoeslag te handhaven. Het kabinet zet – zoals de werkgroep ook voorstelt – wel in op het fraudebestendig maken van het toekennen van de toeslagen. De te nemen maatregelen in dit kader zijn opgenomen in het wetsvoorstel "Aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit" dat momenteel behandeld wordt in de Tweede Kamer⁴. Het Kabinet heeft er ook voor gekozen de financiële bijdragen voor bepaalde kosten van burgers via toeslagen te handhaven. Het Kabinet wil echter wel toewerken naar een hervorming van het bestaande stelsel door de invoering van een huishoudentoeslag. De Minister van SZW heeft toegezegd nog dit jaar een hoofdlijnennotitie aan de Tweede Kamer te sturen over de huishoudentoeslag.

Datum

25 NOV 2013

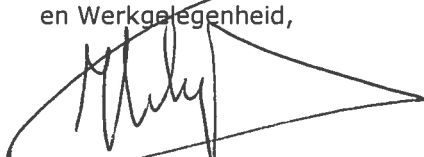
Onze referentie
2013-0000152628

6. In het zesde voorstel pleit de werkgroep voor hogere fiscale bijdragen van rijken. De huidige systematiek is reeds gebaseerd op het draagkrachtbeginsel. Belastingheffing van natuurlijke personen vindt plaats naar rato van hun financiële draagkracht, ofwel naar mate een belastingplichtige meer verdient, wordt ook meer belasting betaald, zowel in absolute als relatieve zin. Het verder verhogen van de belastingen, bijvoorbeeld door de introductie van een extra heffing boven een inkomen van 1 miljoen, is minder gunstig voor het vestigingsklimaat omdat bij beslissingen over vestiging in Nederland vaak ook naar het nominale toptarief wordt gekeken. Gezien het voorgaande overweegt het kabinet niet om een extra belastingheffing voor de allerhoogste inkomens te introduceren.

7. In het laatste voorstel noemt u de noodfondsen. Ik onderschrijf de waarde van samenwerking tussen gemeenten en noodfondsen. Een noodfonds is een mooi voorbeeld van publieke en private samenwerking, waarbij mensen in urgente situaties op basis van maatwerk direct geholpen worden. Veel gemeenten hebben al een noodfonds waarbij samenwerking met private fondsen aan de orde is. In mijn verzamelbrief aan gemeenten roep ik gemeenten op om na te gaan of een dergelijk noodfonds ook in hun gemeente van waarde kan zijn. Ook hiervan heb ik mooie voorbeelden in het land gezien.

Tot slot wil ik nogmaals beklemtonen dat ik uw inzet voor de ontwikkeling van het armoedebeleid zeer op prijs stel.

Met hartelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma

⁴ Kamerstuk 33 754, nr. 6